

Izhaja
trikrat na teden:
v torek, četrtek,
soboto.

EDINOST

ZA RESNICO
OD BOJA
DO ZMAGE!

IN
PRAVICO!

Issued
threetimes a week.
Tuesday, Thursday
Saturday.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO SLOVENSKE PODPORNE DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGO.

ŠTEV. (No.) 76.

CHICAGO, ILL., TOREK, 26. JUNIJA — TUESDAY, JUNE 26, 1923.

LETO (VOL.) IX.

NEMČIJA SE NAHAJA PRED BANKRUPCIJO.

Vlada zna vsak trenutetk napovedati bankrupcijo. — Denar ki je v prometu nima nikakega ozadja.

London. — Finančno stališče Nemčije je prišlo tako daleč, da sploh ni videti nikake rešitve pred popolno bankrupcijo, tako trdijo člani ekonomske komisije v Londonu.

Papirnatega denarja je v prometu toliko, da sploh nihče ne ve, koliko ga je. Denar pa nima nobenega vrednostnega ozadja. Zlato so denarni magnati izvozili in ga imajo naloženega v tujini. S sedanjim denarjem pa se kupuje stvari, ki imajo vedno aktivno vrednost, dočim denar, ki se z njim plača za stvar, že danes v bistvu ničesar ne velja. Tako se nahaja država popolnoma na beraški palici. Država se bo finančno na videz grozno izcimila in nobeno dejstvo jo ne bo rešilo kot edino bankrupcijo. Nemčija ima sicer silno bogastvo investirano v narodni lastnini. To je v njenih modernih izpeljanih železnicah, cestah, vodovodih in drugih takih stvarih, a tega bogastva ne morejo kar tako tebi nič meni nič zadati na ramo in odnesti domov. Toda tudi to narodno bogastvo bo kmalu pričelo izgubljati v svojih veljavah, ker Nemčija brez posojil nikamor ne bo mogla naprej in tudi se ne bo mogla otepsti najnujnejših obilicij doma. Treba bo posojil in kdor bo posodil bo zahteval garancij in ker jih drugje Nemci ne bodo mogli nuditi, bodo nudili vknjižbe na narodno lastnino, kot železnice in druge narodne naprave. Toda tudi to bo vzdržalo le začasno, pravijo ekonomisti.

Kot razvidno iz slike, ki so jo v tem pogledu podali angleški ekonomisti plove Nemčija sigurno v smer h popolnemu finančnemu polomu.

Iz te neljube pozicije, v kateri se današnja Nemčija nahaja jo ne reši nihče drugi, kot edino Francozi, ako bi ti zapustili Rur in omilili svoje reparacijske zahteve. Toda Francozi so pa proti Nemcem preveč nezaupljivi in mislijo si, boljše je dobiti kos dobrega teritorija, če drugače ne in zato krepko drže zasedeni Rur.

V vidnem strahu glede tega pa je Anglija. Ker če se Nemčija zgrudi v popolno bankrupcijo, se bo Angliji obrisala pod nosom za vojno odškodnino.

BANČNI KLERK ARETIRAN NA ŽENITOVANJSKEM POTOVANJU.

Detroit, Mich. — Dale Williams bančni klerk tukajšne banke se je zadnji petek poročil in nato je mislil oditi na ženitovanjsko potovanje v Texas. Ravno pred odhodom so prišli po njega detektivji, ki so ga odvedli v preiskovalni zapor radi poverbe na banki.

ITALIJANI PROSIJO ZA "TAG DAY" V CHICAGO.

Chicago. — Zastopniki italijanskih podpornih in političnih organizacij so prosili v soboto župana Deverja, da bi mesto dovolilo en dan za pobiranje milodarov za italijanske reveže v Siciliji, katere je nenadna nesreča, ki jo je povročil vulkan Et-na zelo prizadela. Župan je obljubil, da bo prošnjo predložil mestnemu zboru.

POLOM BORZNIH POSREDOVALNIC NARAŠČA.

New York. — Tekom zadnjega tedna so bankrotirale tri borzne posredovalnice. Kot vzrok navajajo špekulacijo z nemškimi markami. Vsi so imeli v Nemčijo neko neomajeno zaupanje, češ, dežela s tako razvito bogato industrijo ne more propasti s svojim denarjem. Vsi so naredili velikanske napake. Tudi več drugih bank po Ameriki ima občutne izgube radi raznih bondov itd.

ZMAGA NEWYORŠKIH ZIDARJEV

Jeklena delavska volja je zmaga. — Zidarji dobe \$12 na dan za dobo dveh let.

New York. — Zidarji, ki so odšli pred par tedni na stavko v tem mestu, so prišli do sporazuma. Stavbinski kontraktorji so se udali zahtevam zidarjev in jim privolili zahtevano plačo \$12 za 8 ur na dan. Pogodba je podpisana za dobo 2 let.

Boj zidarjev je bil jako trd, a neupogljiva volja in delavska vztrajnost jih je privedla do končne zmage. Dosedaj so zidarji služili od \$9 do \$10 na dan, kar pa za njih delo nikakor ni zadostovalo, če se pomisli, da zidarji ne delajo vse dni v letu. Zidarji delajo komaj do 7 mesecev v letu. Temu logično je torej potrebno, da tekom tega časa, ki delajo toliko več zaslužijo, da se nadomesti ona doba, ki so doma brez dela.

Stavka je zadržala silno veliko zidarskega dela v mestu New York, a pomagati se ne da. Stavka je bilo edino orožje, ki so se jo zamogli zidarji poslužiti proti delodajalcem. Zlasti je delo zastajalo na znani Metropolitan plošču, ki bo baje eno iz mej največjih stavb v mestu. Gradbeno delo bo stalo nad \$175.000.000.

ZOPETNA RAZBURJENOST NA LOZANSKI KONFERENCI.

Lausanne. — Druga Lozanska konferenca se bliža počasi svojemu zaključku. Za rešiti so se stvari, ki se tičejo Grkov in Turkov. Tu pa je zopet zašumelo mej Izmet Pašo in grškimi zastopniki. Izmet Paša je dobil od svoje vlade iz Angore nove navodila, ki pa so baje v nasprotju z grškimi načrti. Poročilo pravi, da ako se ne pride do soglasja do sredi prihodnjega tedna, bo konferenca vseeno zaključena, ako tudi brez vsake definitivnosti.

HARDING GOVORIL V KANSASU.

Kansas City, Mo. — Prezident Harding je v soboto nagovoril blizu 15 tisoč farmerjev v tem mestu. Povdarjal je, o novih načrtih, ki jih namerava administracija vpeljati v korist farmerjev. Govoril je tudi za svetovni tribunal in kajpada, da se neobhodno potrebno, da se Amerika postavi na čelo taki akciji. Očividci pripovedujejo, da se prezidentu pozna, da na njega vpliva silna vročina zadnjih dni. Tu so obkladali njegova lica z ledenimi obkladki predno je govoril.

NA "OBERŠTAJERSKEM" PADA SNEG.

Iz Dunaja poročajo, da je zadnji torek zapadel po gorovju na zgornjem Štajerskem sneg za celih 5 palcev na debelo. Ob tej hudi vročini smo jim Amerikanci skoro malo nevoščljivi.

KRATKE AMERIŠKE VESTI

— Vlada Zedinjenih držav se je odločila izvajati svoje postavbe glede tujezemskih parnikov, ki pridejo z opojnimi pijanci v naša pristanišča. V soboto sta bila preiskana dva britska parnika Baltic in Berengaria. Ves rum in drugi liker so bili zaplenjeni od prohibicijskih komisarjev.

— Mej republikanskimi krogi vlada veliko ogorčenje proti agitaciji za svetovni tribunal. Zadnje čase zagovarjajo tak tribunal celo demokrati, ki zahtevajo seveda tak tribunal podobno bolj ligi narodov. Republikanci pa silijo, da se mora vključiti zanesljive rezervacije k pogodbam, da bodo Zdr. dr. proste vsakih obligacij, drugače so vsi proti.

— Prekoatlantski parnik je na svoji poskušni vožnji z parobrodsko komisijo na krovu dosegel rekord v hitrosti. Prekosil je hitrost Mauretanijske. Napravil je 28 vozlov na uro.

— Posebna komisija je te dni vodila revizijo tovornih železniških cen, zlasti za premog. Prišli so baje na sled, da železniške družbe računajo za prevoznino mnogo več. Svoje poročilo je komisija poslala v Washington in zahteva, da vlada apelira na železniške družbe, ker previsoka prevoznina, je vzrok, da se na trgu vsi predmeti draže.

— V San Quentin jetnišnici v Kaliforniji je bil včeraj obesen 19-letni Lawrence Campbell, ker je ustrelil nekega Leslie Nicholasa. Campbell je bil opit, ko je izvršil zločin, tako je izpovedal pred sodiščem.

— Iz Escanaba, Mich. poročajo, da so prišli na sled pobegele mu zločinci iz Marquette's jetnišnice George Natsches, ki je bil obsojen na dosmrtno ječo in se je pred kratkim pobenil. Včeraj se je vnelo streljanje mej njim in njegovimi zasledovalci. Natsches je baje zadel šerifa, ki je v kratkem zatem umrl.

— V Philadelphia, Pa. je zažnamovani že pet smrtnih slučajev radi silne vročine, ki je prisnila v zadnjih dneh.

— V Ohio je radi vročine pomrlo 21 ljudi do zadnje sobote, kolikor se je dalo dognati iz poročil iz raznih mest.

— V Bostonu pritiska kot poročajo silna vročina. Tekom zadnjega tedna je umrlo 8 ljudi radi vročine. Toplomer je kazal v soboto 98 stopinj.

— V New Yorku je zadnje dni tudi vladala silna vročina. Toplomer je kazal do 100 stopinj. 11 ljudi je umrlo radi vročine.

— V San Diego, Calif. se pripravljajo na transkontinentalni polet brez odmora od obrežja do obrežja. Poskusni polet se bo izvršil koncem julija ali začetkom avgusta meseca.

— V Miller, So. Dak. je bil zadnji petek obsojen v dosmrtno ječo 68-letni Arthur Ferguson radi umora svoje lastne žene, ki jo je umoril pred zadnjim Božičem.

— V New Yorku so obsodili črnca Marcusa Garvey, ki se je predstavljal okrog kot proviziorni predsednik osvobojenih zamorcev v Afriki na 5 let ječe. S svojim farbanjem je izvajal ob zamorcev tudi denar.

— V Wayward, Wis. je pogorela v soboto ponoči tamkajšna High School. Materijalna škoda se ceni do \$100.000. Zavarovalnica je baje znašala samo \$60.000.

DUNAJSKI ZDRAVNIK IZNAŠEL ZDRAVILO ZA MRTVOUD.

Dunaj. — Znani avstrijski zdravniški specialist Wagner je naznanil medicinski zvezi na Dunaju, da se mu je posrečilo iznajti zdravilo proti mrtvoudu. Po dolgih poizkušnjah se mu je posrečilo doseči razultat, da vrne mrtvim udom življenje in gibčnost. V vseh medicinskih krogih je ta novica povzročila veliko zanimanja.

BULGARIJA BO OSTALA MIRNA.

Dasi krvavo potrebuje luke v Egejskem morju, jo vseeno ne zahteva, pravi Zankov. — Bulgarski apel na zaveznike.

Sofija. — Lozanska konferenca se približuje svojemu zaključku in zavezniški poslaniki so vprašali v Sofiji novo bulgarsko vlado, ako ima kaj za spregovoriti radi Lozanske konference, kjer se rešujejo važna vprašanja bližnjega vzhoda, kakor tudi Balkana. Nato vprašanje je novi bulgarski ministri predsednik odgovoril nekako tako-le:

"Ves svet ve, da je izhod v Egejsko morje vitalno potreben za našo državo. Toda dasi ga Bulgarija krvavo potrebuje, ga vseeno ne zahteva od Turkov in Grkov. To bo prišlo scasoma samo od sebe v prijateljskem tonu potom prijazne arbitracije.

"Dasiravno je naša država v prijateljstvu z sedanjo Angorsko vlado, vendar mi nimamo nikakih pogodb ali zvez mej seboj, kot so se ob našem prevratu predstavlale razne velesile.

"V interesu vse Evrope bo, ako se naše balkanske zadeve reši čimprej pravično in pošteno. Makedonci zahtevajo svojo neodvisnost. Mi smo opravičeni do izhoda v Egejsko morje. Vse to lahko naredimo velesile, ako hočejo. Mir na Balkanu bo samo tedaj stalen, kadar se bo s pravičnimi preuredbami izravnalo iz src balkanskih narodov mejsebojno sovražstvo, katerega sedaj še vsi goje."

Ministrski predsednik je s tem dobro pokazal na smernice, ki bi vodile balkanske narode do resnične prijateljske sprave. Škoda je misliti na trajen mir na Balkanu, dokler bodo gospodarili na balkanski zemlji narodi, katerega ne pripada njim.

Ljudsko voljo je treba predvsem vpoštevati, kadar se to zadovolji šele tedaj je dana možnost za pravo spravo, ki drži in da je trajno podlago mejsebojnemu sporazumu in trajnemu miru. Dokler bo pa v ljudskih srcih mesto dobre volje vladala nejevoljnost, tako dolgo pa zastoj vse številne konference in vse pogodbe.

ZEDINJENE DRŽAVE BODO ZAŠTAŽILE SEVERNO MEJO.

Washington, D. C. — Vsled silnega vtihotapljenja opojnih pijac in tujezemcev skozi ameriško-kanadsko mejo se pripravljajo v Washingtonu na akcijo, da se nastavi stalno vojaško stražo ob meji na celi črti dolgi 3.900 milj. Za to službo bi se potrebovalo do 18 tisoč vojakov.

— V Des Moines, Ia. groze poulični železničarji s stavko. V soboto so imeli glavno sejo, na kateri se je določilo za stavko. Mestni župan dela na to, da bo stavko preprečil, ako le mogoče.

JUGOSLOVANSKE NOVICE

Nezgoda pri procesiji v Zagrebu. Med procesijo sv. R. T. se je v Zagrebu na Kaptolu splasil mesarski konj in planil naravnost med ljudi. Nastala je panika, ljudje so se razbegnili na vse strani in je v gneči mnogo žensk in otrok popadalo na tla. Na srečo pa ni bil nihče resno poškodovan.

Samoumor ali zločin. V sredo dne 30. m. m. zvečer so našli Barjani v Ljubljani mrtvo truplo leta 185. v Črni vasi rojene-ga posestnika Mateja Jarca in ga s čolnom prepeljali za Kobjevo posestvo. Slučaj sam je zagonen in še ni pjasnjeno, če se je Jarc sam usmrtil ali je pa bil morebiti žrtev zločincev. Jarc je imel zvezani roki in sicer levico na desnem in desnico na levem kolenu. Prvi vtis je bil, da gre za zločin. Toda ugotovilo se je, da je znal Jarc silno spretno vezati yozle, da je bil spreten plavalec in zato ni izključena možnost, da je samega sebe zvezal in nato s samomorilnim namenom skočil v Ljubljano. Jarc so njegovi domači poresili 22. maja 1923. kar so takoj javili varnostni oblasti.

Novi škof lavantinski. Naša škofija je izpraznjena že od 28. marca 1922. Zdaj pa poročajo listi, da je papež imenoval lavantinski škof dr. Andreja Karlina, bivšega škofa tržaškega. Mi novega nadpastirja spoštljivo pozdravljamo in mu želimo veliko blagoslova v njegovem novem delovanju.

Kongres jugoslov. zdravnikov. V dnevih 15., 16. in 17. septembra se vrši na Paliču pri Subotici kongres jugoslovanskih zdravnikov. Obenem bo na Paliču otvorena razstava raznih zdravilnih sredstev.

Nova bolnica za tuberkulozne. Pokrajinska uprava v Zagrebu je kupila dvorec grofa Erdoedia v Novem Marofu, katerega hoče urediti za moderno bolnico za tuberkulozne.

Strahovito neurje v Slovenjegraškem okraju. V torek dne 5. junija je divjalo po slovenjegraškem okraju veliko neurje. Med silno ploho je padala tudi gosta in debela toča. Cesta je bila v kratkem času, kakor bi jo preplavila divja reka, vsled česar so ceste v tem okraju na mnogih mestih popolnoma izprane. Škoda po polju je občutna.

Smrtna kos. V Črnomlju je pred kratkim umrl upokojeni leškovski dekan Franc Schweiger v starosti 78 let. Pokojnik je bil svojedobno deželni poslanec in je v kranjskem deželnem zboru zastopal belokranjske občine.

Parna žaga zgorela. Iz Dolenje vasi pri Ribnici nam poročajo: V soboto dne 2. junija t. l. kmalu po tretji uri zjutraj je na parni Auerspergovski žagi v Jelenolu izbruhnil požar tako, da je bilo bliskoma vse poslopje v plamenu. Stavba je bila večinoma lesena in pokrita z deščicami. Pogorela je do tal. Tovarna je bila popolnoma nova in lepo urejena, kajti pred tremi leti je stara tovarna pogorela. Stroji ne bodo najbrže več porabni, ker so že stari in so bili že dvakrat v ognju. Škoda je ogromna in se ceni na več milijonov kron. Ogenj je nastal na mestu, kjer se kurijo kotli, mogoče vsled ne previdnosti delavcev. Na mesto požara je prihitelo dolnjevaško gasilno društvo z oddelki Dolenjevas, Grčarice in Rakitnice s štirimi brigadami.

ŠIRITE LIST EDINOST.

MEHIKANSKI POSLANEC USTRELIL ČASNIKARJA.

Mexico City. — Na hodniku državne zbornice je danes ustrelil polkovnik Filiberto Gomez znanega mehiškega žurnalista Alejandro Pulido. Ustrelil ga je baje zato, ker ga je Pulido v svojih člankih napadal. Pulido se nahaja smrtno nevarno ranjen v bolnišnici. Gomez ni bil aretirani radi imunitete kot poslanec, ki ga ščiti pred zaplombo.

PROHIBICIJA DELA SKRBI DEMOKRATSKI STRANKI.

Silzer in McAdoo sta si nasprotnika radi prohibicije. — Spor zna razcepiti demokratsko fronto.

Washington, D. C. — Predsedniške volitve v Zedinjenih državah so sleherni dan bližje. V republikanski stranki se dela s polno paro za enotno fronto in enotni nastop. V demokr. stranki pa se pojavljajo znaki mejsebojnega nesporazuma. Glavni zadržek vsega je prohibicija, radi katere se zavzemajo z vso silo, da demokratska stranka mora voditi boj proti volitvam na mokri platformi, dočim se je zanje čase pojavila nova frakcija, ki se zavzema za prohibicijo. Te dve frakciji v demokratski stranki sti si že v laseh. Mokrači koračajo junaško za newyorškim guvernerjem Silzerjem, katerega mislijo postaviti na kandidatsko listo. Dočim suhi demokrati silijo z William Gibbs McAdoom v ospredje.

Ako ne pride v kratkem do kompromisa in zatem do sporazuma mej mokrimi in suhimi demokrati je prav gotovo, da bo to silno škodilo skupni demokratski stranki, ki bo v takem slučaju prav težko prišla do zmage.

Vsekakor ima Silzer veliko večino demokratov na svoji strani in če bo prišlo do tega, da bo večina odločevala, se bodo mogli ta suhi ukloniti mokrim demokratom.

Demokratska stranka ima pri prihodnjih volitvah lepo priložnost, da prode skozi. Zlasti v delavstvu bo našlo veliko zaslombo. Zakaj osel se da potegniti samo enkrat na led in tako se je dalo tudi delavstvo pri zadnjih volitvah od republikancev.

— Po okolici Iron Mountain, Mich. je divjal v petek silni vihar in temu je sledil hud naliv.

DENARNE POSILJATVE.

Včerajšnje cene so bile jugoslovanskim dinarjem:

100 — Din.		\$ 1.50
500 — Din.		\$ 6.75
1000 — Din.		\$13.00
2500 — Din.		\$31.50
5000 — Din.		\$62.00

Za italijanske lire:

50 — Lir.		\$ 3.20
100 — Lir.		\$ 5.90
500 — Lir.		\$26.00
1000 — Lir.		\$52.00

Pri večjih svotah, ki presegajo 20 tisoč Din. ali 2 tisoč Lir, damo še poseben popust. Predno pošljete denar čez druge tvrdke se spomnite na naše podjetje, ki bo Vam poslalo 2.48 denar v stari kraj ceneje in hitreje, kakor kje drugje. Naše cene so vedno najnižje!

Vse pošiljave naslavlajte na: BANČNI ODDELEK EDINOST 1249 W. 22nd St. Chicago

Cene oglasom na zahtevo

Advertising rates on application.

NAROČNINA: Za Združene Države za celo leto	\$3.00
" Za Združene Države za pol leta	\$1.50
" Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$3.50
" Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$1.75
SUBSCRIPTION: For United States per year	\$3.00
" For United States for half year	\$1.50
" For Chicago, Canada and Europe per year ..	\$3.50
" Chicago, Canada and Europe for half year ..	\$1.75

ŠTEVILKA POLEG VAŠEGA NASLOVA ZNAČI DO KDAJ JE PLAČAN LIST.

Dopisi za torkovo številko morajo biti v uredništvu najkasneje do 12. ure dopoldne v soboto, za četrtekovo številko do 12. ure ure dopoldne v torek in za sobotno številko do 12. ure v četrtek dopoldne.

Kadar se preselite sporočite nam takoj vaš NOVI naslov in poleg tega tudi vaš STARI naslov. S tem prihranite nam mnogo dela.

Entered as second class matter October 11th 1919, at Post Office at Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Pozdravljeni delegatje H. K. Zajed.

Včeraj dne 25. junija so se zbrali katoliški bratje Hrvatje na svoji drugi konvenciji "Hrvatske Katoliške Zajednice." Zbrali so se v Gary, Ind., kje bodo naredili nove načrte, začrtali bodo nove smernice za vsestranski napredek njih organizacije.

Hrvatska Katoliška Zajednica je še mlada organizacija. Ustanovila se je pred dobrim letom in pol. V Gary, Indiana se je zbralo tedaj več hrvatskih katoliških duhovnikov in laikov, na povabilo ondotnega društva Presv. Srca Isusovega. Začutili so veliko potrebo katoliške podporne organizacije mej seboj. Kajti katoliški Hrvatje so morali preje iskati slične zaslombe za slučaj nesreče in boleznih po organizacijah, v katerih je vel drugi duh, duh brezvestnosti in protiverstva. Ko pa so preč. gg. duhovniki in cenjeni gg. laiki ustanovili Hrvatsko Katoliško Zajednico, se je pojavilo na nebu hrvatskih katoliških radnikov novo milejšje solnce, ki si sije sleherni dan milejšje in prodira s svojimi blagodejnimi žarki mej mase hrvatskega radništva, ki je bilo doslej zapeljivano od raznih komunistov in socialistov, katerim je versko prepričanje svojega bližnjega trn v peti.

Da je Hrvatska Katoliška Zajednica krvavo potrebna katoliškim bratom Hrvatom priča zlasti to, da je tekom te kratke dobe narastlo število njenih podružnic že nad dvajset. In prav zato, ker je potreba, zato napreduje tako sijajno. Pri ustanovitvi in celumu napredku te dične Hrvatske katoliške organizacije si je stekel neizmerne zasluge njen glavni predsednik Mr. Juraj Ramušćak iz Gary, Ind. in pa njen preč. duhovni vodja Rev. Dragotin Jesih iz Milwaukee, Wis. Tudi ostali odborniki so naredili silno veliko za to organizacijo, a pri ustanovitvi sta bila glavna voditelja gori imenovana. Zajednica izdaja tudi svoje lastno glasilo po dvakrat na mesec, ki izhaja v Clevelandu. O. Urednik glasila je Rev. M. G. Domladovac, ki ga prav fino urejuje. Spomin na to može, ki so se še pravočasno dvignili in ustanovili to Hrvatom tako potrebno katoliško organizacijo, bo živel na veke mej katoliškimi Hrvati v Ameriki!

Vam bratje delegatje, ki ste se zbrali na tej drugi konvenciji Vaše ljubljene Hrvatske Kat. Zajednice, pa kličemo krepko naprej, na delo, ki Vas še čaka! Na desettisoče hrvatskih katoliških radnikov ima te dni uprte svoje oči na Vas in v Vaše delo, pričakuje od Vas pametnih in koristnih ukrepov za splošno Vaše organizacije. Naj Bog blagoslovi Vaše koristno delo za Vaš bratski narod in Vašo dično Kat. organizacijo! Naj se krog Vaše organizacije do prihodnje konvencije podesetori! V to naj Vam pomaga Bog i Majka Božja!

Mi Vam čestitamo in Vas prav iz srca pozdravljamo!

Razlika med posameznikom in kolektivno maso.

Vsak posameznik, ki zakrivi proti zakonu pravice, se mora podvržiti sodnijskemu procesu. Kar sodnija odloči se vzame za merodajno in konec je spora. Tako dela individualni — posamezni — človek.

Vse drugače pa je pri narodih kot kolektivni — skupni — masi. Kar posameznik naredi, celokupen narod ne stori. Posameznik se podvrže sodnijskemu procesu, narod kot kolektivna masa se ne uda, ta rajše poseže po vseh sredstvih, gre v vojno raje, kot bi priznal svojo napako in se podvrget pravični razsodbi.

To so torej razlike, ki pokazujejo pri posamezniku civilizacijo in izobrazbo individualnega človeka, ki si da in dovoli stvar pojasniti na pravični in pošten podlagi. Na drugi strani pa pokazujejo te razlike, da narod kot kolektivna masa ne poseduje tega kar navadni posameznik poseduje — pokazuje naravnost in jasno na kolektivno neizobraženost. Komplicirano in dvoumno je to, a resnično je v svojem bistvu.

Na podlagi pojmovanja posameznika in njegovih dolžnosti pridemo do prepričanja, da bi se dalo prav lahko urediti en centralni svetovni tribunal, ali če hočemo reči mednarodno razsodišče, ki bi reševalo vse spore mej narodi in državami. Toda imeli so ga že v Hagu desetletja nazaj. Pa ga je kdo upošteval? Vojne so se radi njega prav tako napovedavale, kakor preje, ki ga ni bilo. Nihče se ni oziral na to razsodišče, kar je znak, da mej narodi še ni prave civilizacije ne izobrazbe.

Kadar bodo države in narodi prišli do takega pojmovanja, da je država in narod prav tako dolžan se uklopiti pravičnosti in resnici kot posameznik, tedaj bo nastopila doba, ko bodo države in narodi svoje spore poravnavali ne z mečem in kroglijami, ampak z pravico in resnico. Dal Bog, da bi do tega kmalu prišlo!

IZ SLOVENSКИH NASELBIN.

Cleveland, Ohio. — Dne 4. junija okoli ene ure popoldne sem zapustil Bridgeportsko naselbino in sem dospel nekako ob 7. uri zvečer v slovensko metropolo Cleveland, ki je kakor znano največja slovenska naselbina v Ameriki. Takoj sem si preskrbel stanovanje pri dobri družini Mačerolovi, kjer sem stanoval ves čas mojega bivanja v Clevelandu. Zahvale sem tudi dolžan Mr. Mačerolu, ker mi je pomagal pri agitaciji. Za njegov trud mu plačaj Bog! Kakor tudi lepa hvala za stanovanje, ki sem ga imel pri njih.

Zglasil sem se tudi pri Mr. Suhadolniku in pri Mr. Grdinatu, kjer sem tudi prav prijateljsko bil sprejet. Obema najpriščneje zahvalo za gostoljubnost in naklonjenost. Hvala tudi Mrs. Smuk za postrežbo in pomoč pri agitaciji.

Zahvale sem pa dolžan tudi tukajšnjemu preč. g. Fathru Ponikvarju, za njih krasno priporočilo v cerkvi pri obeh sv. mašah. Prav lepo so priporočili vse naše liste in to je zelo veliko pomagalo. Hvala Vam iskrena!

Dne 12. junija sem se zgledal v Newburghu pri sv. Lovrencu. Kakor vedno sem bil tudi to pot prav priščno sprejet od tukajšnjega preč. g. župnika Fathra Omana in preč. g. Fathra Bombača. Tu sem agitiral približno dva dni in dosegel lep vspeh zaradi se obema preč. gospodoma prav iz srca zahvaljujem za gostoljubnost in pomoč.

Delavske razmere so dosti dobre tudi v Clevelandu. Dela vse le zasluži se bolj slabo po enih krajih. Draginja pa raste naprej sleherni dan.

Končno pozdravljam vse prijatelje in dobrotnike katoliškega tiska, zlasti gori imenovane preč. gg. duhovnike, ki so mi veliko pomagali s svojimi priporočili v cerkvi in s svojimi priporočilnimi pismi, kar jim Bog plačaj in Marija.

Prav tako zahvaljujem pa tudi vse cenjene naročnike, ki so mi šli na roke in pridno obnavljali svojo naročnino. Hvala tudi vsem trgovcem in podjetnikom, ki so naročili od mene oglase. Vsem skupaj Bog plačaj in na zopetno svidenje!

Leo Mladich, pot. zastopnik.

Chippeva Falls, Wis. — Cenjeno uredništvo: — Ne vem če ste že kdaj dobili kak dopis iz tega kraja. Chippeva Falls se nahaja kakih 60 milj od Willardske naselbine in je precej veliko in lepo mesto z lepo vrejeno bolnišnico sv. Jožefa, v kateri se nahajam tudi jaz.

Bolnišnica je zidana iz opeke in ima 4 nadstropja. V pritličju imajo kapelo, kjer se bere vsako jutro okrog 6. ure sv. maša. Meni kot katoličanki je prav dobro delo, ko sem poslušala latinsko petje, in ker sem imela molitvenik seboj, sem opravila vsako jutro sv. mašo, seveda iz leže, ker mi ni bilo mogoče drugače.

V bolnišnici sv. Jožefa so pa tudi po hodnikih lepe sohe, Kraljice Majniške in Srca Jezusovega, vedno lepo okrašene s svežimi cvetlicami zato skrbijo sestre.

Občudovala sem sestre, kako s skrbjo so pazile, da je bil vsak katoličan pred operacijo pri sv. spovedi in sv. obhajilu. V sobo kjer sem bila, je prišla tudi mlada dekle in drugi dan je imela biti operirana na slepiču. Njeno ime je bilo Edna Dobrovski. Sestra se ni mogla zapomniti njenega imena in jo je vprašala če je Poljska. Toda deklica ni hotela na noben način biti Poljska. Njena mati je bila Nemka, in da ona niti besedice ne zna Poljskega jezika. Kaj pa je bil tvoj oče, je morda bil Poljak. "Ja, pa moja mati je vzela divors od njega. Pred letom sta mi umrla oba. Vpraša jo nadalje, če je katoličanka, da bi se spravila za spoved. Toda odgovorila

je, da njena mati je bila luteranka, in da je tudi ona.

Sestra je odšla, a kmalu za njo pride druga. Tudi ta jo sprašuje, če je katoličanka, toda pravi, da ni. Potem se je spustila z menoj v pogovor. Stavila mi je razna vprašanja, da mi je že moči manjkalo za odgovarjati. Prosila sem jo naj zaspi, ker potrebuje počitka. In zaspala je takoj, a drugače je bilo z mano. Nadlegovanje celo noč in smrčanje me je oviralo, da nisem prav nič zaspala. Naredil se je dan. Dekle je spalo poleg mene do sedme ure. Zatem je začela zopet klepetati in bil je pravi semenj. Končno me začne spraševati, kaj sem jaz naredila preden sem šla na operacijo. Povedala sem ji, da sem molila, ker mi katoličani verujemo v Boga in on nam pomaga. "Oh, jaz pa ne znam nobene molitve," je dejala. Smilila se mi je v srce. Tolažila sem se pač kot sem se znala. Operacijo je srečno prestala in jaz sem bila k sreči premeščena v drugo sobo.

Kraj in bolnišnica sta jako lepa. Bolnišnica sv. Jožefa je zgrajena na hribu nad mestom. Zidana je iz opeke in ima štiri nadstropja od ene strani jo obdaja lepo zaraščeno košato drevje in lepa pot vedno polna avtomobilov. Na drugi strani pa je krasen vrt, zasajen z vsakovrstnimi cvetlicami in drevjem, kar nudi človeku jako impozanten pogled po pokrajini. Umetno posute steeze iz peska in šumenje vodopadov, vse je jako krasno urejeno. In vendar marsikak bolnik s solzami vse to opazuje in nehoti se mu izvije vzdih iz bolnega telesa: "Da domače solnce lepši sveti — in hrib domači lepši zeleni!"

Pozdravljam vse znance in prijatelje kot tudi vse čitatelje tega lista.

Mrs. Perovšek.

Farrell, Pa. — Žalostno novico imam za poročati. Tukaj se je odigral žalostni slučaj dne 16. junija. Popoldan je Jakob Žagar doma iz Iške vasi fara Ig streljal najprvo na svojo hčer, ki je ušla. Potem je streljal na svojo ženo, katero je zadel v ramlo. Žena bo ozdravila. Potem je razgrajalec Žagar ustrelil še sebe dvakrat v glavo in se nahaja v bolnišnici, ne da bi se kaj zavedel. On gotovo ne bo ozdravel. Ta strašni prizor se je odigral radi družinskega prepira, kar je zelo sramotno za Slovence.

Pozdrav vsem čitateljem, listu Edinosti pa želim, da bi kmalu dnevno prihajal.

X.

Ženske so še zakaj, a moške za nič ...

Žensko so dosedaj imeli moške za manj zmogni element kot moške. Zlasti v politiki ženski niso zaupali toliko, kot moškemu. Misli, so, da ženska je pač ženska, ki je vstvarjena za pred peč in dom, a za vse drugo je mož, ki nosi hlače.

Toda ženske so večkrat pokazale, da so take sodbe o njih napačne. Kdor ne vrjame naj pogleda v Belo hišo v Washington, D. C. Na državnem krmilu so sami moške, pa niti toliko niso naredili, proti sladkornim verižnikom, da bi jih zaustavili. Ženske pa so nahitro organizirale v svoji lokalni svoje klube in primorale verižnike, da so prenehali s svojim verižništvom. Ženskam gre v tem oziru čast! Ko bi se nahajale v Beli hiši ženske mesto moških, mnogo več pametnih sklepov bi zagledalo dan, kot jih pa zagleda sedaj, ki tam sede moške. Ali morda ni resnica?!

Po šolah uče, da se mora začeti na lestvi pri ta spodnjemu klinu. Munšajnariji pa delajo ravno nasprotno, ko gredo v klet po ta kratkega prično pri ta zgornjem klinu.

J. G.:

Upor bivšega nadomestilnega baona 17. pp. v Judenburgu.

(Konec.)

Ko smo prišli v mesto, smo se srečali z drugimi uporniki, kateri so v času naše odsotnosti pritegnili nase tudi moštvo strojnice. Tudi pri II. nadomestni stotniji so se brez obotavljanja pridružili in demolaranje se je pričelo tedaj ne le po eraričnih skladiščih, temveč tudi po privatnih trgovinah, kar je trajalo do ranega jutra. Vračal sem se truden, izmučen s svinčeno težkim želodcem vsled preobilo zavžitih jedi in pijače na svoje mesto. Prišedši v barako sem padel na slavnico ter takoj zaspal. Vzbudil sem se nekako ob enajstih dopoldne ter šel nekoliko na pregled. A komaj sem stopil na cesto, sem zagledal, da ženejo gručo Janezov v senci bajonetov tuji vojak. Hitro sem se skril za tamkaj stoječe drevo, toda prepozno. Opazil me je nekdo od one patrulje in ko so prišli do mene oziroma do drevesa, sem se moral na poziv vodje straže pridružiti drugim. Spoznal sem, da govore naši tiratelji mažarsko. Bili so v polni vojni opremi. To je moral biti gotovo kak polk na poti v fronto, a vsled rabuke je bil poslan semkaj. Zaprl so nas v male celice v samostan. Zatrjem, da so nas nabasali v vsako teh lukenj toliko, da smo ležali in sedeli drug vrh drugega. Pred vrati je stal surov mažarski vojak, ki je pri vsakem hrupu prijemal za draž ož. Vzgladalno vrvico ročne granate. V takem mučnem položaju sem ostal z drugimi vred tisto popoldne in celo noč. Drugo jutro se mi je posrečilo priti do vrat, ter prositi stražarja, da me pusti na stran. Po dolgem čakanju na druge, katere je vodil zopet drug stražar, sem prišel na vrsto. Ušel sem takrat čisto slučajno, brez namena. Ko sem prišel iz stranišča, sem pogrešil stražnika. Izrazil sem priliko, preskočil tistih par stopnic iz prvega nadstropja na dvorišče, ter se pomešal med Mažare. Nobeden me ni ničesar vprašal. Prišel sem brez ovire zopet nazaj v barako na svoje mesto. Srečen sem bil, da sem se iznebil tega neprijetnega zapora. Dobil sem še par tovarišev, kateri so se tudi na enak način izmuznili iz zapora v samostanu in s temi smo ugrabili kaj se bo zgodilo sedaj z nami. Eden pravi: "Decimirali nas bodo." A drugi ga zavrne: "Najhuje, kar bo, bo to, da nas bodo pogladi sedaj naravnost v strelske jarke." Zadnjemu sem se pridružil tudi jaz, ker sem vedel, da je avstrojsko-mažarski teror že kolikor toliko zrahljan in upal, da se ne bodo upali poslati vsled razburjenja trpečih avstrijskih narodov nad nas krvnike ter izzvati s tem nov upor na drugi strani. Imel pa ni prav ne eden ne drugi, kajti Avstrijci so delali po svoje in s tem "svojim" tudi žalostno končali.

Nekako ob dveh popoldne je prišel vojaški avditor iz Gradca. Nagnali so nas iz barak na dvorišče in pričelo se je zaslišavanje. Pred nami je stal avditor in nek častnik, kateri nam je predstavljali njegove besede, v slovenščino. Spominjam se, da je govoril, da bomo najhuje kaznovani, in da ne zaslužimo drugega kot smrt na vešalih, vendar, ker je sam cesar Karel polku naklonjen ter mu dal ime njegovega sina Otona "Kronprinz-Regiment", in ker se je na raznih bojiščih junaško izkazal, izraža upanje, da če odkrito imenujemo krivce upora, bodo le oni kaznovani s smrtjo, a mi moramo pokriti in izbrisati zločin proti državi z nadaljnimi junaškimi čini na polju časti in slave. A nihče izmed nas ni imenoval nikogar. Vsak je izgovarjal le sebe, da se upora ni udeležil, kot dokaz je navajal svojo osebno navzočnost. Ko je avditor uvidel, da ne bo zaželenega uspeha, nam da znamenje za razhod. Zamišljeni, malo v skrbeh, smo se vrnili na svoja ležišča. Tretji dan je bil razglašen preki sod in izvedeli smo, da bo ustreljenih več u-

pornikov. Nikdar ne bom pozabil dan 16. maja 1918., kajti takrat je izvršilo avstrijsko vojaško sodišče strašen zločin nad nedolžnimi mladimi ljudmi, ki niso želeli drugega kot zadostne hrane in konec morije ljudstva. Popoldne ob dveh so nas nagnali zopet iz barak v nastop in odkorakali smo par sto korakov po cesti izven mesta. Na levi se je razprostirala mala tratičica, a takoj za njo strmo pobočje hriba. Tu smo obstali, ter se postavili v čelne vrste. Kmalu smo opazili čudno razvrščeno četo, katere se je pomikala proti nam. Kot prva je bila četica mažarskih vojakov, a za njim so korakali štirje naši vojaki, obsojeni po prekem sodu na smrt z ustreljenjem, obdani od štirih Mažarov. Kot zadnji so bili naši, katere so izgnali iz zaporov ter jih pustili zastražiti, akoravno smo bili vsi brez vsakega orožja, s celim polkom preostalih Mažarov. Ta žalostni, pretresujoči sprevod je zavlil mimo nas na tratičico ter kakih petnajst korakov od nas obstal. Začeli smo se zavedati, da so nas prignali sem zato, da bomo priča grozni moriji mladih in gladnih ljudi ter da bi izbili iz nas enkrat za vselej upornega duha. Nato nam je prebral častnik obsodbo, vsled česa se kaznovani ustrelje, a skoro prepričan sem, da ni vedel ne on niti mi, zakaj. Vseh se je polastilo globoko sočutje do nesrečnih žrtev, jeza da se ne moremo otresti krutih Mažarov, ki so nas trpinčili pri vsaki priliki.

Na tratičici je bilo že vse pripravljen. Prvi je moral pred puške korporal Hafner, ki je bil priznan glavnim krivcem upora. To je bil dotični, katerega sem preje omenil, da nas je spravil vse k upor. Pravim ne on! On ni imel tako mogočnega upliva na nas, da bi nas vrgel s svojimi par besedami v naročje smrti. Avstrijska vlada sama je zanetila upor in v prvi vrsti bi morala dajati ona odgovor. Pokleknil je pred štiri vojake-rablje. Vojni kurat mu je govoril poslednje bodrilne besede, a njemu ob strani stoječi major je izvlekel sabljo, vzdignil jo visoko kvišku zamahnil ter zavpil "Feuer!" Iz gozda je odmevalo "Feuer," kakor bi narava sama zahtevala ogenj na one, kateri to vrše. Slišali smo netočno pokanje pušk. Torej tudi rablji so se zavedali, da vrše strašno dejanje nad sestrskimi ljudmi. Hafner je padel, a umreti ni hotel, akoravno je imel štiri projektila v sebi. Zopet je počila puška, menda na povelje zdravniška, ki je ugotovil, da še ni mrtev. Vendar še ni umrl, ter s tem dokazal, kako težko umirajo nedolžni. Šele po šesti krogli, katere mu je prevrtila čelo, ter mu razbila zadaj vso lobanjo, je izdihnil dušo.

Drugih dveh ali treh se vsled razburjenosti, jeze, otožnosti in sploh čuvstev, katere navdajajo človeka v takih trenutkih, ne morem spominjati. Vem le toliko, da se je ponavljalo prejšnje dejanje, dokler niso bili vsi obsojenci mrtvi. Po končani justifikaciji smo se zopet vrnili v spremstvu Mažarov na svoja mesta.

Dva ali tri dni potem sta bila zopet dva ustreljena, vendar to pot nismo bili prisiljeni prisostvovati. Bil je četovodja Rogelj, ki je bil večkrat odlikovan in še nek drug mladenič.

Nekaj drugih so obsodili v večletno ječo. So li morali nastopiti kazen takoj ali po vojni, ne vem, ker od teh obsojencev nisem nikogar poznal.

Tako se je končal naš upor, za katerega smo prvotno mislili, da nam ni prinesel nobenega sadu. A kmalu smo spoznali, da je bil to predhodnik pogina one sile, ki nas je tlačila in mučila do skrajnosti.

Pregovor pravi: "Dobro ženo, pa dobro kravo je težko dobiti." In kdor je to zapisal, ta je resnično zapisal. Kdor je tako srečen, naj hvali Boga.

V NEDELJO POPOLDNE.

Piše Rev. J. C. Smoley.

TEDENSKI KOLEDAR

- 6 po bink. — Jezus nositi 4000 mož. Mark. 8.
 1 Nedelja — Presv. Kri Jezusa.
 2 Ponedeljek — Marijino Obiskovanje. Oton.
 3 Torek — Lafrank, opat.
 4 Sreda — Proglas. Am. neodvisnosti.
 5 Četrtek — Ciril in Metod, slov. apost.
 6 Petek — Izajija, prerok.
 7 Sobota — Lovrencij, spoz.

TRETJA BOŽJA ZAPOVED.
— NEDELJA IN PRAZNIKI.

Posvečuj Gospodov dan!

Tretja zapoved nam zapoveduje, da posvečujemo nedeljo ali Gospodov dan, prepoveduje nam, da dan oskrunjavamo.

Naravni zakon zahteva, da posvečujemo od časa do časa en dan, da ta dan posvečujemo s čiščenjem Boga, dasiravno ne določa nikakega posebnega, določa čenega dneva. Toda pozitivni božji zakon pa določuje sedmi dan.

Mojzesovo razodenje predpisuje "soboto," zakon Nove Zaveze predpisuje nedeljo.

Sobota je bila določena v Stari Zavezi v spomin, da je Bog počival po šesterih dnevih stvarjenja, v spomin tudi na dobroto, ki jih je skazal Izraelskemu ljudstvu, ko jih je rešil egiptovske sužnosti.

Apostoli so potem postavili mesto sobote nedeljo, v večni spomin velikih skrivnosti Kristusovega vstajenja in prihod Tolažnika sv. Duha. Te skrivnosti, ki so nas duševno osvobodile in prestvarile, so veliko večje kakor skrivnosti Stare Zaveze, se niso vršile sedmi dan, marveč prvi dan v tednu. Gospod sam je posvetil ta dan v gotovem smislu, ker se je dve nedelji zaporedoma prikazal apostolom v njihovi sredi, ko so bili zbrani v molitvi. Ni bilo torej brez vzroka, da so apostoli določili ta dan v čiščenje in ga imenovali "Gospodov dan," da so zapovedali vernikom, da morajo ta dan posvečevati. Je gotovo prav in koristno in pametno, da posvetimo en dan Bogu, če pomislimo, da celih šest dni obrnemo za posvetne skrbi. Posvečevanje nedelje okrepčuje našo dušo.

Posvečujemo vedno Gospodov dan, krščanska pobožnost zahteva to od nas. Ne oskrunjavajmo Gospodovega dneva s delom, z opuščanjem službe božje, sv. maše, ne oskrunjavajmo ga s pijančevanjem in pozešnostjo! Bog, je zagrozil kazni tistim, ki bodo njegov dan oskrunjali: "Vsak naj vrže od sebe ostudnost svojih oči in nikar se ne olesnazi z egiptovskimi maliki; jaz sem Gospod, vaš Bog. Drazili so me pa in me niso hoteli poslušati... Tu sem dejal, da bom razlil nad nje svojo nevoljo in izvršil svojo jezo nad njimi. Stori sem pa zavoljo svojega imena, da bi se ne oskrunilo pred narodi... Vzdignil sem bil svojo roko nad njimi... ker

os uš edpos ošom ižiaz os skrunili »moje sobote" (Ezech. 20.).

APOLOGETIKA.

Kristusovi čudeži.

Če je bil Kristus Bog, potem je moral svoje božanstvo dokazati in potrditi s čudeži. Ravno o čudežih so pa veliki dvomi, ugovarjajo nasprotniki.

Seveda morajo nasprotniki tajiti čudeže; to, prijatelj, boš lahko razumel. Tajiti jih morajo brezverci, panteisti, svobodomsleci, ne da bi dalje raziskavali; ker, če bi jih ne tajili, bi bilo njihovo stališče že radi enega samega čudeža nevzdržljivo. "Čudežev ni; ako je kak čudež, potem je Bog tudi." To je resnica, nepobitna resnica, katera dela brezvercem, bogotajcem največ preglaive.

Pri načinu, s katerim bi se radi izmuzali čudežem, ki so zgodovinsko dokazi, pa pridejo brezverci v največja protislovja, ali pa pokažejo, da jim ni nič mar za resnico in da nimajo nikake prave volje, da bi resnico našli.

Kristus je delal čudeže javno, očitno pred vsem ljudstvom, pred prijatelji in sovražniki, brez vsakih posebnih priprav, s samim dotaknjenjem s svojimi rokami, s samo besedo, pri ne navzočih s samo voljo.

Delal je čudeže vseh vrst, na mrtvi naravi, na ljudeh, na mrtvih, na duhovih.

Ozdravljal je raznovrstne bolezni, ne samo vročinsko bolezen, ozdravljal je tudi stare, zastarele, vkoreninjene, neozdravljive bolezni, kakor gobovce, celo 38-letnega mrtvoudnega, ozdravljal je prirojene organične napake, kakor slepoto, ozdravljal je gluhe in mutaste, in pri teh čudežih se ni posluževal nikakih naravnih sredstev.

Pokazal je svojo moč in oblast nad elementi, nad naravo, zapovedal je morju in viharju, da sta utihnili, hodil je po morju po valovih, pustil je Petra, da je šel po valovih, premenil je vodo v vino, na njegovo besedo je figovo drevo takoj usahnilo, dvakrat je na čudežen način pomnožil kruh.

Njegova moč in oblast je segala celo k mrtvim, obudil je tri mrtve v življenje, končno še samega sebe.

Njegovi sovrstniki niso dvomili o čudežih, njegovi sovražniki so te čudeže priznavali, trdili so samo, da jih dela s pomočjo hudobnega duha. Moderni dvomi o čudežih prihajajo prepoznano.

Čemu pa so ostali njegovi sovrstniki v neveri? Vzrok je bila njihova pokvarjena, hudobna volja. Slepota jim je rekla, ko so ga vpraševali, kdo ga je ozdravil: "Ko bi ta ne bil od Boga, bi kaj takega ne bil mogel storiti." In kaj so storili? Izobčili so ga iz sinagoge; in to je bil zadnji korak nevere!

Izgovorov bodo imeli nasprotniki vedno dovolj, in presneto bi moral biti človek neumen, da ne bi našel kakega odgovora. Ali ste že slišali kedaj o kaki tožbi, o kakem procesu, da ne bi bili odvetniki še pri tako jasni zadevi ne našli nikakih ugovorov?

vorov?

Ravno tako pa ne bo mogel apologet nasprotnikov pripraviti do tega in jih prepričati, da bi molčali. Vendar pa žmaga sijajno vedno le krščanska resnica.

G. D. Maupasant:

SIMONOV OČE.

(Konec.)

Simon je imel novega očeta zelo rad in je še z njim skoraj vsak večer po končanem delu na izprehod. V šolo je hodil pridno, napravil tovaršem se je vedel dostojno, na besedičenje ni odgovarjal.

Neki dan ga je pa nagovoril paglavec, ki se je bil prvi zagnal vanj:

— Nalagal si nas. Saj nimaš očeta, ki bi mu bilo ime Filip.

Kako to, da ne! se je razburil Simon.

Paglavec si je mel roke in naljeval:

— Če bi imel očeta, bi moral biti mož tvoje matere.

Simona je to pravilo dokazovanje vznemirilo, vendar je odvrnil:

— Pa je le moj oče!

Naj pa bo, je dejal paglavec in se zarezal. Ampak prav tvoj oče pa le ni.

Deček je povesil glavo in krenil razmišljen proti kovačnici očeta Loizona, kjer je Filip delal.

Kovačnica je bila med samim drevjem. V njej je bilo silo temno, samo rdeči svet ognja na velikanskem ognjišču je obseval s svojim živim odsevom pet kovaških pomočnikov, ki so goloroki razbijali po nakovalih, da je strašno odmevalo. Stali so kakor hudiči v ognjenem svitu, gledali razbeljeno, železo, kamor so padali udarci, s kladivom pa so se dvigale in padale tudi njih težke misli.

Ko je Simon vstopil, ga ni videl nihče; tiho se je splazil do prijatelja in ga potegnil za zavahani rokav. Ta se je obrnil. Hitro so vsi prenehali s delom in pogledali, kaj hoče deček. Sredi te nenavadne tišine se je oglasil Simon tiho in plaho:

— Kako je to, Filip. Michaudov mi je prav kar dejal, da ti le nisi moj oče?

— Zakaj pa ne? je vprašal delavec.

Otrok je z vso svojo nedolžnostjo pojasnil:

— Ker nisi mož moje mame.

Nihče se ni zasmel. Filip se je sklonil ni položil čelo na drugo stran svojih velikih rok, ki so oklepale toporišče kladiva. Razmišljal je. Njegovi štirje tovariši so gledali in Simon, ki je bil med temi orjaki še manjši, je čakal s strahom na odgovor. Zdal pa je izpregovoril eden izmed kovaških pomočnikov za vse druge in rekel Filipu:

— Naj govore ljudje kar hočejo. Blanchotte je pa le dobra in vrta ženska, navzlic vsej svoji nesreči delavna in poštena. Dobremu možu bi bila lahko najboljša žena.

— Res je, so pritrdili še drugi trije.

Delavec je pa zopet povzel besedo:

— Je mar njena krivda, če je grešila? Oblubil ji je, da jo vza-

me. Koliko jih poznam, ki niso storile nič drugače, pa jih danes vse spoštuje.

— Prav res! so vzdiknili vsi trije tovariši hkrati.

In govoril je še naprej.

Pomislite, kako se je morala ubožica mučiti, ko je čisto sama vzgajala otroka, in koliko je prejkala, samo če je stopila iz hiše in šla v cerkev. To ve samo Bog!

— Tudi to je res! so pritrdili drugi.

Slišal se je samo še meh, ki je razpihaval ogenj. Filip se je urno pripognil k Simonu:

— Pojdi k mami in ji povej, da bi rad danes zvečer z njo govoril.

S temi besedami je spravil otroka do vrat.

Vrnil se je k delu in že je padlo kakor na en sam udarec pet kladiv na nakovalo. Tako so nabijali do večera, krepko, z vso močjo, z veseljem. Ali kakor poje na praznik veliki zvon v stolnici vse glasneje kakor drugi zvonovi, tako je odmevalo tudi Filipovo kladivo, ki je padalo z vedno večjo silo, vse bolj kakor druga štiri. Okoli njega so švigale iskre, oči so se mu svetile in tolkel je kar se je dalo.

Ko je potkal pri Blanchotti, je bilo vse nebo z zvezdami posejano. Oblekel je bil nedeljski suknjič, preoblekel srajco in si naravnal brado. Mlada žena se je prikazala na pragu in mu rekla otoplo:

— Kaj pa mislite, gospod Filip, da prihajate k meni tako pozno?

Hotel je odgovoriti, pa je samo zajecel in zmeden obstal. Oglasila se je zopet ona:

— Saj si lahko mislite, da se ne smem dajati ljudem še bolj zobe.

— Kaj pa je, naj govore, če le hočete biti moja žena, se je ojunčil.

Odgovora ni bilo, zdelo se mu je pa, da je slišal, kakor bi bilo v sobi nekaj padlo. Skočil je noter. Simon, ki je bil že v postelji je slišal poljub in besede, ki jih je njegova mama šepetala. Potem pa je začutil, kako ga je prijatelj s svojimi orjaškimi rokami vzdignil, in slišal njegove besede:

— Povej svojim tovarišem, da je tvoj oče kovač Filip Remy, ki bo navil ušesa vsakemu, ki ti bo storil kaj zlega.

Ko so bili drugo jutro že vsi dečki v šoli in bi se moral že skoro začeti pouk, je mali Simon vstal in izpregovoril bled in s tresočimi se ustnicami, a vendar s krepkim glasom:

— Moj oče je kovač Filip Remy. Naročil mi je naj vam povem, da odtrga ušesa vsem, ki bi mi kaj storili.

Tistokrat se ni nihče zasmel. Kovača Filipa Remyja so poznali vsi. Bil je tak oče, da bi bil lahko vsakdo vesel, če bi bil le njegov.

CLEVELAND, OHIO.

Slovenec v Clevelandu in okolici naznanjam, da imam veliko zalogo najboljših trpežnih čevljev. Vsake vrste po zmernih nizkih cenah. Rojakom se toplo priporočam!

FRANK GABRENJA

6630 St. Clair Ave. Cleveland, O.

Izredna Ponudba Za Mesec Junij

5 KNJIG ZA DOLAR.

1 Na negotovih potih, zanimiva povest, izdala Zveza kat. Slov.	35
2 Učitelj v boju proti alkoholizmu, poučna knjižica	45
3 Spolnuz zapovedi, spisal Rev. F. Bernik. Knjiga vsebuje 470 strani, veliko dobrih nasvetov in lepih misli	50
4 Kako si ohranimo ljubo zdravje, izdala Dr. sv. Mohorja, prepotrebna knjižica za mlade in stare	25
5 Koledar Dr. sv. Mohorja 1921	20

Skupaj:\$1.75

Ako naročite vse te knjige skupaj, jih dobite za en dolar. Imamo jih samo omejeno število, zato nikar ne odlašajte z naročbo.

KNJIGARNA EDINOST

1849 West 22nd St.,

Chicago, Ill.

Izvoz bombaža iz Egipta.

V mesecu novembru l. 1922. je znašal izvoz bombaža iz Egipta 1 milijon 134.884 meterskih stotov, leta 1921. v istem mesecu pa 675.545 meterskih stotov.

NAZNANILO IN ZAHVALA!

Vsem mojim prijateljem in znancem naznanjam tužno in žalostno vest, da mi je nemila smrt vzela mojo prisrčno ljubljeno hčer

MARIJO.

OMOŽENO KORŽEN, ki je dne 4. junija preživena s sv. zakramenti za umirajočo mirno v Gospodu zaspala.

Dne 2. junija je bila še zdrava in je preje cel teden delala v Western Electric Co. v Chicago. V nedeljo je nanaglomala zbolela in je mogla takoj v bolnišnico, a bilo je že prekasno in naslednji dan se je mogla posloviti od tega sveta.

Prav lepo se zahvalim vsem, ki so jo prišli pokropiti, ki so darovali cvetlice in vence za na krsto. Najlepši venec je sv. maša, neki mož in žena sta naročila za sv. maše za mojo hčer. Dobri Bog naj povrne njima stotero! Zlasti se zahvaljujem tudi Rev. P. Kazimirju Zakrajščku in organistu Mr. M. Cvenku, ki sta prišla na dom po truplo ranjke in potem tudi spremeli iz cerkve na pokopališče.

Največ stroškov pri pogrebu in opravih sta imela spoštovana Jožef in Julijana Kukman iz Chicago. Bog naj njima stotero poplača!

Vsem prijateljem in znancem, kot tudi vsem čitateljem prosim, da k čitate to žalostno naznanilo, da zdihnite z menoj: "O Jezus, ki si jo iz tega sveta poklical, bodi milostljiv njeni duši! Njej in vsem pokojnim vernim dušam Bog daj večni mir in pokoj!"

Pokojna se je rodila 18. novembra 1899. Umrla je 4. junija 1923.

Zalujoč iostali:

Frank Koržen, soprog.
John in Marija Culjan stariši.

Utica, Ill. dne 20. junija 1923.

Sedem let star stari oče.

V Kaliforniji se je pripetilo, da se je omožila sestra 6 let starega bratca. Čez eno leto se je pri zakonskem parčku oglasila Mrs. Storklja in pustila za spomin krepkega sinčka. Bratec od omožene sestre je bil star 7 let in povedali so mu, da je postal "strik" novorojenemu babiju. Bratec oziroma tedaj že tudi stric se razkorači in jo mahne po mestu sam. Na ulici ga ustavi policaj in se pošali z njim: "Kdo in čegav pa si in kam tako modro?"

"He!" odgovori sedem letni stric: "Kaj me ne poznate, jaz sem ta in ta, letos sem postal stric in stavim, da drugo leto bom že stari oče!" in je ponosno korakal naprej.

— V Kansasu so glasom poročil pričeli že z žetvijo žita. Zadnja povodenj, je po enih kraji silno poškodovala žitna polja.

SLOVEČI UMETNIŠKI
FOTOGRAFIST

Nemecsek

1439 W. 18th Street

IZDELUJE NAJBOLJŠE SLIKE!

SVOJ POKLIC VRŠI ŽE S 30-LETNO IZKUŠNJO!

VSO ODPRAVO

ON GLAVE DO NOG

si lahko kupite pri nas. V zalogi imamo najboljše trpežne obleke, najboljše vsakovrstne črevlje, klobuke, spodnje obleke, praznične in za na delo srajce, najboljše ovratnike in kravate za srajce. Kadar kupujete črevlje za praznike ali za na delo pridite k nam in dobili boste najboljše črevlje, ki si jih morete kupiti za vaš denar. Za vaše dečke imamo najboljše trpežne obleke, črevlje, kape, srajce in sploh vse, kar rabijo.

Mi Vam obljublamo, da v naši trgovini, dobite vedno najboljšo vrednost za "VAŠ DENAR"!

J. J. DVORAK & CO.

1853-1855 BLUE ISLAND AVENUE,
CHICAGO, ILL.

Novi 1923 model Oliver pisalni stroj

NA PROSTO POIZKUŠNJO ZA EN TEDEN!

UČITELJI! Tu je novi Oliver pisalni stroj. Novi tihi brzi stroj, najboljši stroj, ki smo jih kdaj producirali in ponudeni so vam za ceno, pri kateri si boste prihranili najmanj od \$30. do \$50. in zraven boste dobili boljši stroj kot dosedaj.

POPOLNOMA NOV se vam pošlje direktno iz tovarne za nižjo ceno kot je še kdaj izdelovalnica prodajala stroje. Novi Oliver pisalni stroj ima vzorčni črkovni sistem štev. 3. Vsak Typist, ki zna pisati na črkovni sistem štev. 3. ali 4. lahko piše na novi Oliver pisalni stroj brez težave. Je najlažji črkovni sistem za začetnike. Noben učitelj, noben trgovec, noben društveni tajnik, ali kak drugi uradnik bi ne smel biti v sedanjosti dobi brez Novega Oliver pisalnega stroja. S tem si prihranite čas in delo. Oliver pisalni stroj je najbolj pripraven in praktičen pisalni stroj za vas.

PRIHRANITE \$50. — PROSTA ENOTEDENSKA POISKUŠNJA.

NOVI OLIVER je moderno izboljšan in ima mnogo stvari, ki jih drugi stroji nimajo. Je najbolj trdno narejen stroj. Večkrat vzdrži v vodni rabi od 10. do 15. let brez popraviljanja. Priprost. Ima samo 800 kosovov: nekateri jih imajo do 2500. Nima kakih slabotnih kosov, da bi se zlomili. Predvsem pa poglejte na to nizko ceno za naša dva modela:

OLIVER ŠTEV. 9. Z novim vzorčnim črkovnim sistemom; štev. 3 je običudovanja vreden stroj. Za plačevanje na obroke stane \$55. Ako ga plačate takoj v gotovini:

\$49.50.

OLIVER ŠTEV. 11. Najnovejši izboljšan. Z vzorčnim črkovnim msistemom štev. 3. Na mesečno izplačevanje \$75. Ako ga plačate v gotovini: \$67.50.

PIŠITE PO NAŠ CENIK — IN PROSTO POISKUŠNO PONUDBO.

PIŠITE ŠE DANES po brezplačni cenik, ki Vam opiše in predstavi v slikah pisalni stroj štev. 9. in štev. 11. Pišite po vse podrobne akte o tem stroju in o naši velikosti za Vas varčevalni ponudbi. Plačevanje na obroke in prosta poiskušnja. Vi lahko pišete po Oliver stroj brez vsake oblike. Nobene rizike. Poizkusite! Poizkusite kako stroj deluje. Potem, ako boste zadovoljni boste plačali za stroj vsak mesec nekaj. Ali pa če plačate v gotovini in si prihranite, za kolikor dobite popusta. Ako pa ne bi bili zadovoljni, ga lahko vrnete na naše stroške.

THE OLIVER TYPEWRITER COMPANY
Oliver Typewriter Building Chicago, Ill.

CANONSBURG, PA.

VABILO!

Vse Slovence in Slovenke uljudno vabimo na veliki piknik ki ga priredi Združeno ženstvo na

ALEXANDRU PLACE

na navadnih prostorih v bližini publike šole

V NEDELJO DNE 1. JULIJA 1923.

Na pikniku bo obilo zabave, izborni prigrizek in dobra ledena pijača za suha grla. Svirala bo izvrstna Slovenska godba. Torej rojaki ne pozabite na naš piknik ta dan, ampak pridite v velikem številu iz cele okolice in jamčimo vam, da nikomur ne bo žal.

Za obilno udeležbo se priporoča

ODBOR ZDRUŽENEGA ŽENSTVA.

"MALENKOSTI"

ROMAN V ŠTIRIH DELIH.

Španski spisal p. L. Coloma iz Družbe Jezusove.

Prevedel Paulus.

Pa general Prim je umrl, vzemši s seboj v grob svojo skrivnost. Tri mesece pozneje pa je prinesel vladni uradni list kraljevo pismo, ki je imenovalo Jakoba de Tellez-Ponce, markiza de Sabadell za ministra plenipotenciarija in poslanika na otomanskem dvoru v Carigradu.

Njegovo bivanje v Carigradu je kmalu rodilo čudne sodeve.

Nekega jutra Sarahi, žena kadijeva, ni odpirala oken, ni gledala tja čez Marmarsko morje proti sinji obali azijski, njena vrata so ostala zaprta. Šepetali so si v palači, da je bilo slišati ponoči v njenem stanovanju krik in ropot in da sta dve temni senci hiteli po hodniku in nesli črn zavoj . . .

Straže pri stolpu ob Marmarskem morju so slišale, da je težka stvar pljusnila v vodo.

Drugo jutro so valovi na azijski strani Bospora, vrgli na suho truplo zadavljenega evnuha. Od španskega poslanstva sem, gori pri Peri, pa je priplavala na sinjih valovih njegova široka vrhnja suknja, prepasana z bičem iz kože povodnega konja, znamenjem njegove službe . . .

Poslanik vsega tega ni videl. Odpotoval je tisto noč in tako zelo se mu je mudilo, da je utegnil vzeti s seboj le čisto mehen zvitke kot prtljago . . .

In s tisto majhno prtljago v roki smo ga videli vstopiti v Grand-hotel.

Ubegli poslanik carigradski je stanoval v četrtem nadstropju hotela in je plačeval za stanovanje 12 frankov na dan, veliko za človeka, ki ima 200 tisoč durov dolga, pa malo pravzaprav za ministra plenipotenciarija, poslanika, ekselencen senora don Jakoba de Tellez-Ponce Melgarejo, markiza de Sabadell.

Pri luči bakrenega svečnika je ob peči hlastno prebiral španske in francoske liste, ki so poročali o političnem preobratu v njegovi domovini, ga razlagali in ugibali o bodočnosti. Zdajpazdaj mu je ušel jezen vzklík, robata kletev, trla ga je huda jeza, kakršna se vzbudi v nasilnih, svojevoljnih značajih, kadar zadenejo ob odpor.

Nazadnje je srdito vrgel liste v stran in obsedel v naslonjaču s stisnjenimi usti in nagubanim čelom, pogled pa je imel uprt v plamene, ki so krvavordeče oblivali njegovo lice.

Da premišljuje zločin in da ga je že tudi sklenil izvršiti, tako bi kdo rekel, ko je Jakob čez dolgo časa odločno udaril s pestjo po naslonjaču in planil pokonci. Ogledalo nad pečjo mu je pokazalo njegovo lice in strah ga je obšel, ko se je videl tako izpremenjenega, tisti otroški strah pred samoto, ki drznosti tako naglo poreže orjaške peruti.

Ozrl se je naokoli. Zastor alkobe se je nalahno zmajal.

Jakob se je preplašil. Pa nič ni bilo. Le vetrič je bil zganil zagrinjalo. Živahno se je okrenil k alkobi, jo odgrnil in se nasmešnil svoji otroški plahosti.

Stopil je k veliki omari iz orehovine, prislonjeni k steni. Tam je ležala njegova prtljaga in popotna torbica s pismi. Odprl jo je in si je položil pisma na okroglo mizico sredi sobe, na vrh veliki zapečateni zavoj.

Koraki so odmevali na hodniku.

Po prstih je hitel Jakob k vratom, vlekel je na ušesa in je neslišno obrnil ključ. Nato je vzel iz žepa droben nožič za nohte, s košenim rogom in finim rezilom, in ga je previdno pogreval v plamenu peči.

Še se je obotavljal — oziral se je na vse strani — poslušal je daljni ropot, ki je prihajal z boulevarda — — —

Naposled se je odločil.

Spretno je spravil segreto noževno rezilo pod pečat na zavoj, je parkrat potegnil in odluščil pečat.

Čisto nič se ni bil nalomil ali pokvaril. Previdno ga je položil na košček papirja ob robu mizice.

Zavoj je bil odprt.

Jakob ga je začel preiskovati, poželjivo in ne-brez strahu.

V zavoju je našel odprto italijansko pismo in dvoje majhnih zavitkov. Pismo je bilo kratko in podpisano z imenom "Vito-

torio Emanuele." Jakob je prebral pismo in gledal tista dva zavitka brez posebnega iznenadenja. Zapečateni sta bila z zelenim voskom, v vosek pa je bil vtisnjen framazonski pečat, šestilo in kotomer, križem djana.

Oprezno in spretno je odluščil Jakob tudi tista dva pečata. V prvem zavitku je našel velik papir, popisan z določili, ki so bila zaznamovana s tekočimi rimskimi številkami.

Jakob jih je površno pregledal; vse mu je bilo že znano. Le pri zadnji točki se je zlobno nasmejal in siknil: "Ah, hudobnež!"

V drugem, obsežnem zavitku je našel tri manjše zavitke, dva brez napisa, na tretjem pa je stalo ime, ki ga je zbodlo, da je poskočil in izustil par krepkih, robatih kletev.

Razburil se je in je bil ves iz sebe. Srce mu je plalo, kolena so se mu šibila, in držal je pisma s plašnim strahom in razburjenim veseljem človeka, ki ima v rokah naenkrat neizmerno bogastvo in ki se mu ni bati, da bi mu ga kdo vzel. Plašno je pogledaval k vratom, kakor bi se bal, da se bodo odprla, čeravno je bil sam obrnil ključ in jih zaklenil.

Držal je v rokah celo orožarnico papirjev in pisem, važnih, pa tudi nevarnih in pogubnih za osebe, ki so jih bile podpisale. Pisma so bila urejena in zaznamovana v posebnem zapisniku in večja roka je bila pridajala važne in zanimive pripombe. Pisma so mu dajala v roke silno orožje zoper revolucionarne politike, ki so rogovili po Španiji.

Jakob je vse prebral, vrsto za vrsto, črko za črko. Iznenađenje, veselje, želja po maščevanju, upanje, skrb — vse mu je vrelo v duši. Grebel je s prsti po kodrastih laseh, prijel se je za čelo, kakor bi se bal, da mu uidejo misli, tipal je ta in oni papir s tresočimi prsti, kot bi se hotel prepričati, da ne sanja, da so papirji njegovi, da mu jih nihče ne more vzeti, zapiral je oči in dvigal prsi v silnih dihih, kakor bi mu primanjkovalo sape.

Bled je bil, ko je vse prebral. Boječe, nezaupno je gledal naokrog, kakor zločinec, ki še sredi samotne puščave misli, da ga zasledujejo.

Vstal je in je stopal po sobi, mahal z rokami kakor neumen. Postavil se je pred ogledalo, kot bi hotel izpraševati svojo lastno sliko. Stal je pred svečnikom in je lovil kaplje voska, ki so drsele po rožnobarvnih svečah, stiskal vosek med prsti in delal kroglice, zamišljen, grozeč, silen . . .

Luč ga je motila, upihnil je svečo z eno samo sapo, odprl okno in se je naslonil vun. Mrzlo je bilo, na boulevardu so se v potokih sijajne razsvetljave valile množice, brez miru, brez počitka, kakor duša, katero je Bog obsodil v večno potovanje.

Jakob ni videl vrvenja množic in sijaja in odseva luči, ki je izpreminjal boulevard v fantastičen ples čarovnic. Videl, gledal je samo eno misel, ki se mu je vedno in vedno vračala, pa veliki pomisleki so ji ugovarjali, resne težkoče, ovire.

Stokal je in tarnal, kakor otrok, kadar mu jemljejo slaščico: rohnel je od jeze kakor zaprt lev, ki mu trgajo iz krempljev plen. Vrniti pisma? Jih ne porabiti v lastno korist? Zakaj naj on ne bi bil poglaviti delavec? Zakaj na jbi bil samo orodje? Pa kako odgovarjati, kadar se oglasi grozni, strašni lastnik teh pisem? Kako se izogniti sumu tatvine? Kako ubežati strašnemu, neizogibnemu maščevanju, ki bo gotovo prišlo, ko se bo izvedelo za rop?

ROJAKI V FOREST CITY IN OKOLICI

Se priporočamo pri nakupu razne železnine in kuhinjsko pohištvo, pri nas dobite vsakovrstne barve in varniše in drugo orodje, ki se potrebuje pri barvanju, razne kotle in drugo posodo za kuho, vsakovrstno orodje za rokodelce. Imamo največjo zalogo te vrste v mestu. Prodajamo po najnižjih cenah, ki je mogoče. Delamo tudi vsakovrstno plumbersko in kleparsko delo.

Priporočamo se za obilen obisk.

BENJ. EICHHOLZER

Trgovec z vsakovrstno železnino

527 — Main Str.

Forest City, Pa.

Izšla je

LEPA KNJIZICA

Državlanski katekizem

z natančnim poukom o državljanstvu Združenih držav, o demokraciji, o naših sodiščih, o zakonodaji, o pravicah državljanov i. t. d.

Knjižica je pisana v angleščini in slovenščini.

Ta knjižica je najboljša knjiga:

1. za poduk o državnem, političnem, sodnijskem ustroju naše države, o pravicah in dolžnostih državljanov, o volitvah in o vsem, kar mora vedeti vsak državljan države. Zato je najboljša knjiga, ki v kratkih besedah pove vse to.
2. za poduk za drugi papir.
3. za poduk za one, ki so že dobili državljanski papir, da vedo, kaj to pomenja za nje.
4. za poduk v angleščini, ker ima angleški tekst takoj poleg preveden v slovenščini.
5. za poduk v farnih šolah v "Civics" v višjih razredih.

KNJIGA IMA 87 STRANI IN STANE SAMO 10c.

Naroča se pri:

EDINOST

1849 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

NATIONAL CATHOLIC WELFARE COUNCIL

2312 Massachusetts Ave. M. W.

Washington, D. C.

DAVIS PRAVI DA SE JE VTIHOTAPILO MILJON TUJCEV V ZDR. DRŽ.

Washington, D. C. — Glasom poročila iz urada delavskega tajnika James J. Davisa, se je po zadnji vojni vtihotapilo brez potnih pravic nad 1 milijon tujcemcev. Vlada bo poslala na delo posebne detektive za takimi osebami, ki se jih bo deportiralo iz dežele. Zlasti se je ukradlo v deželo dosti Kitajcev in Japoncev.

GOZDNI POŽAR UNIČIL 125 HIŠ.

Frederecton, Kanada. — Požar, ki se je razpasel v gozdovih

Temiscouata countiju je vpepelil že 125 farmerskih hiš po okolici. Več nadaljnjih vasi je v nevarnosti, kakor tudi več cerkva in šol po okolici.

VROČE VREME.

Chicago. — Vremenoslovci prerokujejo zelo vroče poletje. Včeraj je bilo zaznamovane 93 stopinj toplote. Dalje obljublja jo zelo vroče dneve v juliju in avgustu. Izdelovalci in prodajalci sladoleda so menda zadovoljni to poletje.

Samo dobri sosede spoštujejo dobre sosede.

"111" Cigarette

DOBRE

so! 10¢

Kupi te cigarette, hrani denar.

Ne trpite vsled
Rvmatizma,
živčnega trganja,
bolečin v prsih,
otrplih mišic
Vdrgnite

PAIN-EXPELLER

na bolečo površino, da boste začutili žarenje, in udobna, pomirljiva pomoč bo sledila. Pristni Pain-Expeller nosi SIDRO varstveno znamko.

J. KOSMACH

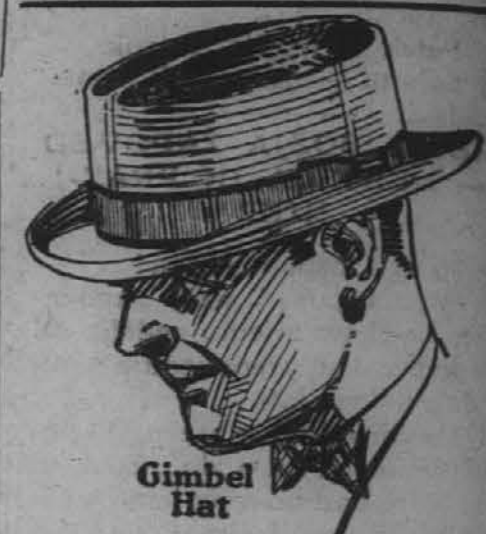
1804 W. 22nd St. Chicago, Ill.

Rojakom se priporočam pri nakupu raznih

BARV. VARNIŠEV, ŽELEZ-IA, KLJUČAVNIC IN STEKLA.

Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenske papir.

Najboljše delo, najnižje cene. Rojaki obrnite se vselej na svojega rojaka!

Gimmel Hat

NAJBOLJŠE VRSTE SLAMNIKE!

Prodajamo jih od \$1.50 naprej. V zalogi jih imamo vse vrste in v vseh velikostih.

V naši trgovini dobite tudi vsakovrstne srajce in spodnje obleke, ovrtnike in vso drugo opravo.

Prodajamo vsakovrstno blago za šivilje! Naše cene so nizke in zmernel!

FRANK BANICH

Največji slovenski Dry-Goods Store, 1902-4 West 22nd St. Chicago.

DOLARSKI ČEKI

Cenjenim čitateljem naznamo, da še vedno izdajamo dolarske čeke, katere se vnovčijo v Jugoslaviji po dnevnem kurzu v Jugoslovanske krone. Potnikom za v Ameriko preskrbimo efektivne ameriške dolarje, ki jih rabijo za na pot.

Za dolarske pošiljate računamo sedaj sledeče pristojbine: do \$15.00 po 95 centov. — Od \$15.00 do \$30.00 po \$1.25. — Od \$30.00 do \$50.00 po \$1.50. — Od \$50.00 do \$75.00 po \$1.50. — Od \$75.00 do \$100.00 po \$2.00. — Od \$100.00 naprej po 2 centa od dolarja. H tem pristojbinam je še pridjati za vsako posamezno pošiljatev 15 centov za poštino.

BANČNI ODDELEK EDINOSTI,

1849 West 22nd Street, CHICAGO, ILL.

List Edinost

je last slovenskih katoliških delavcev v Ameriki. Za njih korist se izdaja, da brani njih pravice in jim kaže pravo pot do pravega napredka. List Edinost zahaja skoro v vse slovenske naselbine po Ameriki. Vse zavedne slov. družine so nanj naročene, in ga pridno čitajo, ker v njem najdejo največ pravega poduka, mnogo zanimivih novic in zabavnega čtiva.

ZATO SO OGLASI V LISTU "EDINOSTI" USPEŠNI
Trgovci, ki imajo svoje trgovine naj poizkusijo oglašati v listu "Edinosti" in prepričani smo, da bodo potem v Edinosti stalno oglašali.

DRUŠTVA SE BODO POVZDIGNILA DO VSPEHA,
ako ob raznih prireditvah in kampanjah oglašajo v našem listu. Poizkusite in prepričajte se enkrat. Poslužite se lista za Vašo reklamo, da jo list ponese na slovenske domove pred oči slovenskih rojakov, da bodo znali, kaj prirejate in kdaj!

NAŠA TISKARNA

je sedaj skoro najmodernejša slov. tiskarna v Ameriki. Tiskarska dela izvršujemo lično in točno. Vsem slovenskim č. gg. duhovnikom, cenjenim društvom, trgovcem in posameznikom, se najtopleje priporočamo, da se spomnijo na nas, kadar potrebujejo, kakih tiskovin.

Ničesar drugega ne prosimo Vas, kakor vprašajte nas za cene, predno oddaste naročilo drugam. Ako le to storite, smo prepričani, da bomo vedno tiskali Vaše tiskovine mil!

Mi izvršimo vsako tiskarsko delo. Najsi bo še tako malo ali veliko. Poizkusite pri nas!

TISKOVNA DR. "EDINOST"

1849 W. 22nd Street Chicago, Ill.

Phone: Canal 0098.

John Gornik

SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAČ

6217 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, OHIO.

se priporoča za nakup MOŠKE IN DEŠKE OPRAVE. Izdeluje MOŠKE OBLEKE po naročilu točno in ceno.

DOMAČE PIVO!

Si naredite lahko po svojem okusu, ako kupite pri NAS:

"HMEJ IN MALT"

Zraven damo navodilo, kako zvariti dobro domače PIVO!

Prodajamo Malt in Hmelj na debelo in drobno.

MAL-TEEN-MALT-EXTRACT CO.

Jos. Bielak, lastnik

1942 W. 21st Street,

CHICAGO, ILL.